

OBSAH

ÚVOD	9
ČÁST I: Mláďi Núrí as-Sa^cida (1888 – 1920)	15
1. Núrí za Osmanské říše	15
1.1 Dětství, rodina, osobní charakteristika	15
1.2 Studia a praxe	16
1.3 Členství v al- ^c Ahdu	18
2. Núrí za 1. světové války (1914 – 1918)	20
2.1 Na útek před osmanskou mocí	20
2.2 S arabským povstáním v Hidžázu	23
2.3 Tažení na Damašek	24
2.4 Poslední měsíc 1. světové války	26
3. S Fajsalem v Sýrii (1918 – 1920)	27
3.1 Vydávání s Brity a Francouzi o budoucnosti Sýrie	27
3.2 Postupné ustupování francouzskému nátlaku	29
3.3 Stupňování napětí mezi Sýrií a Francií	31
3.4 Rozbití Fajsalova Syrského království Francouzi	32
3.5 Núrí a situace v Iráku po skončení 1. světové války	34
ČÁST II: Núrí as-Sa^cid za britského mandátu (1920 – 1932)	36
4. Núrí v 1. polovině 20. let XX. století	36
4.1 Návrat do Bagdádu a kampaň za zvolení Fajsala králem	36
4.2 Núrího role při vytváření irácké armády a policie	38
4.3 Núrího aktivity v ústavodárném shromáždění a podíl na schválení britsko-irácké smlouvy z roku 1922	40
4.4 Ministrem obrany a spojencem krále Fajsala v různých iráckých vládách	42
5. Núrí ve 2. polovině 20. let XX. století	44
5.1 První Núrího diplomatické aktivity jménem Iráku	44
5.2 Dlouhé čekání na premiérské křeslo	45
5.3 Núrí a stabilizace poměrů v Iráku ve 20. letech XX. století prostřednictvím armády	47
5.3.1 Otázka zavedení povinné vojenské služby	47
5.3.2 Núrí a situace v armádě koncem 20. let XX. století	49
5.3.3 Nájezdy 'Ichwánů na Irák	50
6. Konečně premiérem (23. března 1930 – 27. října 1932)	53
6.1 Důležité momenty z činnosti 1. a 2. Núrího vlády	53
6.1.1 Britsko-irácká smlouva z roku 1930	53
6.1.2 Uklidnění kurdsých nepokojů na severu Iráku	55

6.1.3	Jednání o nových ropných koncesích a hospodářská situace v Iráku počátkem 30. let XX. století	57
6.1.4	Projekt Arabského paktu	59
6.1.5	Stávkové hnutí v létě 1931 a vystřídaní Núrího vlád	60
6.1.6	Vstup Iráku do Společnosti národů a zisk formální nezávislosti	61
6.2	Roztržka ve vztazích s králem Fajsalem a Núrího odchod z premiérského křesla	63
ČÁST III: Núrí as-Sa^cíd v období vnitropolitické nestability (1932 – 1941)		65
7.	Největší intrikán v zemi (1932 – 1938)	65
7.1	Poslední rok panování krále Fajsala	65
7.2	Neúspěšné pokusy o návrat do funkce premiéra	66
7.3	Spolupráce s Jásínem al-Hášímím a vztah ke králi Gházimu	69
7.4	Nehoda Núrího syna Sabáha a její souvislosti	71
7.5	Núrí a vztahy Iráku s Íránem v polovině 30. let XX. století	72
7.6	Vojenský převrat generála Sidqího a Núrího útěk do Egypta	73
7.7	Intriky proti vládě Džamila al-Midfa ^c ího	76
8.	Znovu v čele vlády (1938 – 1940)	78
8.1	3. vláda Núrí as-Sa ^c ída	78
8.2	Smrt krále Gházího a 4. Núrího vláda	80
8.3	Růst napětí mezi členy 4. Núrího vlády a její pád	81
8.4	5. Núrího vláda a rozkol mezi důstojnickými špičkami	83
8.5	Núrí a palestinská otázka ve 30. letech XX. století	85
9.	Núrí a vyvrcholení vnitropolitické krize (1940 – 1941)	89
9.1	Kompromisní kabinet al-Kajláního a Núrího pokus o přechod na stranu Osy	89
9.2	Núrího návrat do tábora Spojenců a pád vlády al-Kajláního	90
9.3	Vyvrcholení politické krize a britský vojenský zásah	92
ČÁST IV: Núrí as-Sa^cíd na vrcholu moci (1941 – 1958)		95
10.	Núrí za 2. světové války	95
10.1	Nucená přestávka v Egyptě	95
10.2	6. Núrího vláda a účtování se stoupenci al-Kajláního	96
10.3	7. a 8. Núrího vláda, problémy se zásobováním a konflikt s regentem	97
10.4	Núrího plán Úrodného půlměsíce a vytvoření Ligy arabských států	100
11.	Núrí ve 2. polovině 40. let XX. století	103
11.1	Núrího diplomatické aktivity po skončení 2. světové války	103
11.2	Utuzení tvrdého kurzu za 9. Núrího vlády a nepokoje v lednu 1948	105
11.3	Důsledky palestinské války pro Irák a 10. Núrího vláda	107
11.4	Núrího diplomatické aktivity na konci 40. let XX. století	109

12. Núrí v 1. polovině 50. let XX. století a Bagdádský pakt	111
12.1 11. Núrího vláda a následné nepokoje v listopadu 1952	111
12.2 Snaha o udržení starých pořádků	113
12.3 12. Núrího vláda a zfalšované volby v září 1954	114
12.4 Bagdádský pakt	115
13. Poslední léta „černého režimu“ a smrt Núrího	118
13.1 13. Núrího vláda, Suezská krize a listopadové nepokoje v roce 1956	118
13.2 Vytvoření Arabské federace a 14. Núrího vláda	120
13.3 Převrat 14. července 1958 a zavraždění Núrího	122
ZÁVĚR	126
PŘÍLOHY	135
1. Přehled vlád Núrí as-Sa ^č ida	136
2. Rodokmen rodiny Núrí as-Sa ^č ida	137
3. Rodokmen hášimovské rodiny	138
4. Memorandum Núrí as-Sa ^č ida britskému státnímu ministrovi R. Caseymu (prosinec 1942) – tzv. plán Úrodného půlměsíce	139
<i>Seznam použitých pramenů a literatury</i>	141
<i>Rejstříky</i>	145